

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Az Európai Unió és Magyarország lakossági sportfogyasztásának elemzése, különös tekintettel az egyenlőtlenségekre

Habilitációs tudományos előadás

DR. PAÁR DÁVID

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Egészségtudományi
Doktori Iskola

A Doktori Iskola vezetője: Prof. Dr. Bódis József az MTA doktora, egyetemi
tanár

Pécs, 2021.12.08.

Tartalom

Miért érdemes a témával foglalkozni? – Aktuális tendenciák

Az aktív és passzív sportfogyasztás egyenlőtlenségei

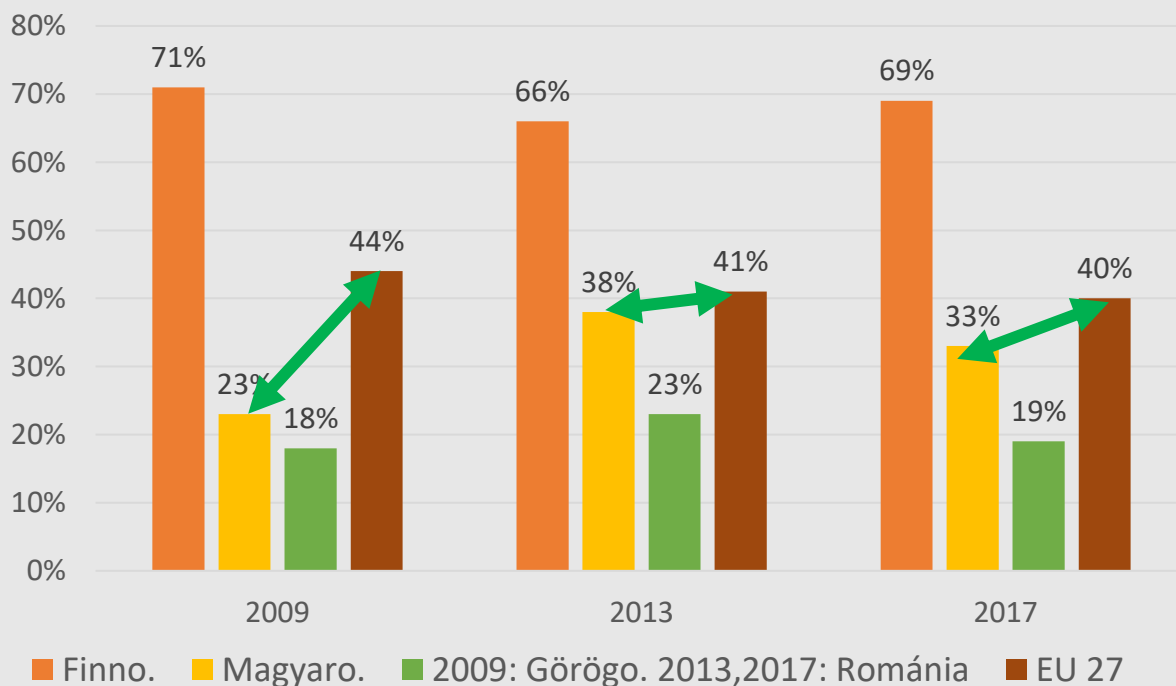
Egyenlőtlenségek az EU lakosainak sportfogyasztásában

A magyar háztartások sportfogyasztási egyenlőtlenségei

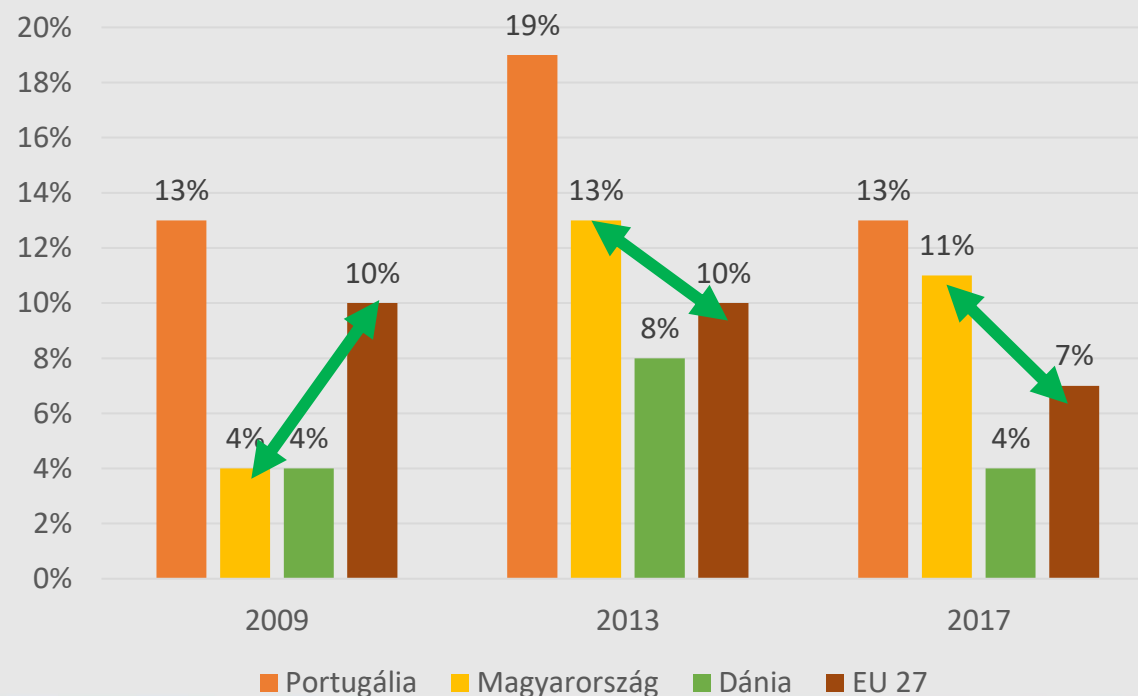
Konklúzió

Aktív sportfogyasztás tendenciái

Legalább heti egy sportolási alkalom

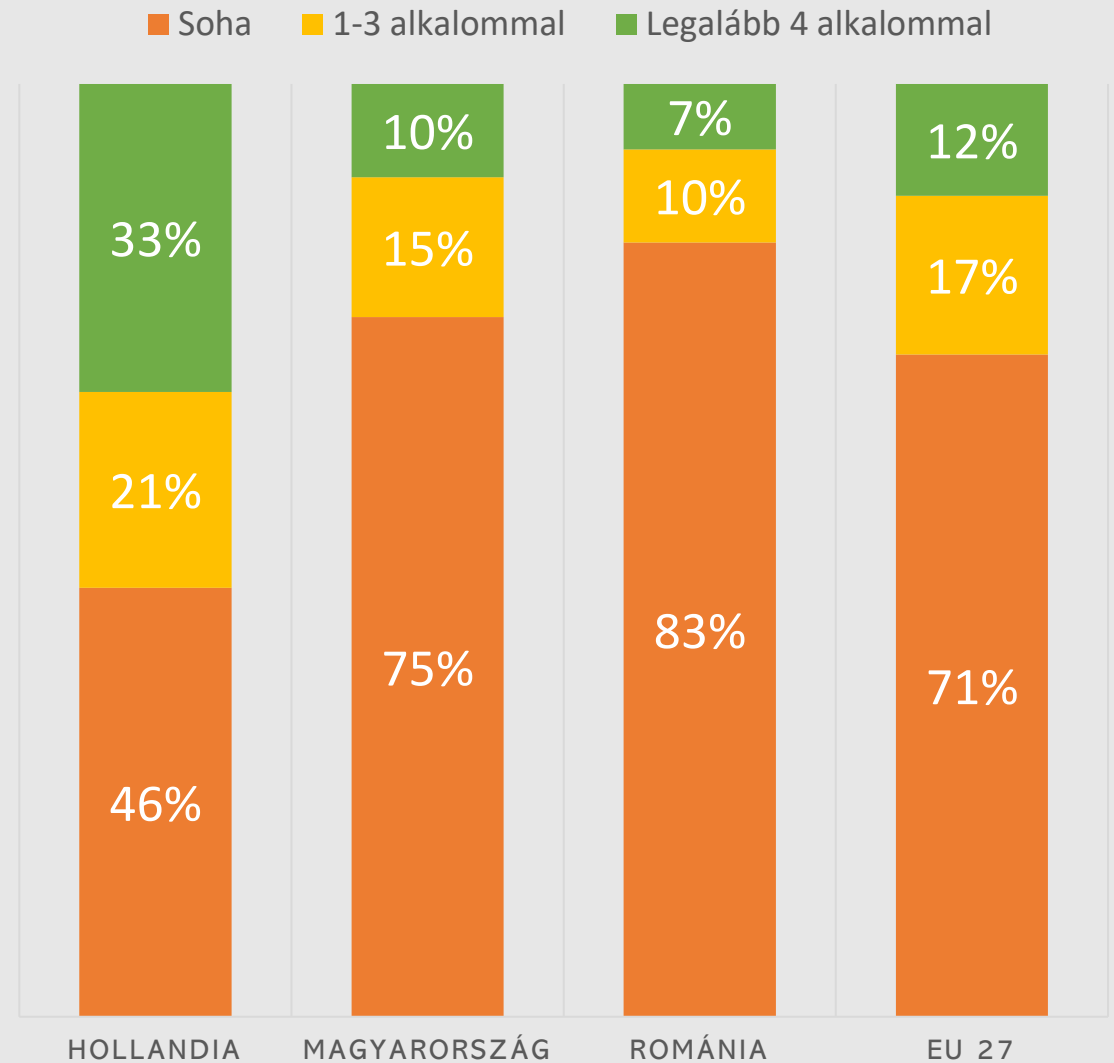

Anyagi okokból nem tud gyakrabban sportolni

Passzív sportfogyasztás sportrendezvényeken

Forrás: Eurostat (2020)

Sportfogyasztási és életminőségi egyenlőtlenségek Európában

Forrás: Paár (2011)

Kiemelkedő várható élettartam,
jövedelemegyenlőség, általános és sportkiadások

Kiemelkedő várható élettartam általános és sportszolgáltatási kiadások
Átlagos jövedelemegyenlőtlenség és sportfelszerelés kiadások

Kiemelkedő jövedelemegyenlőség
Alacsony várható élettartam, általános és sportkiadások

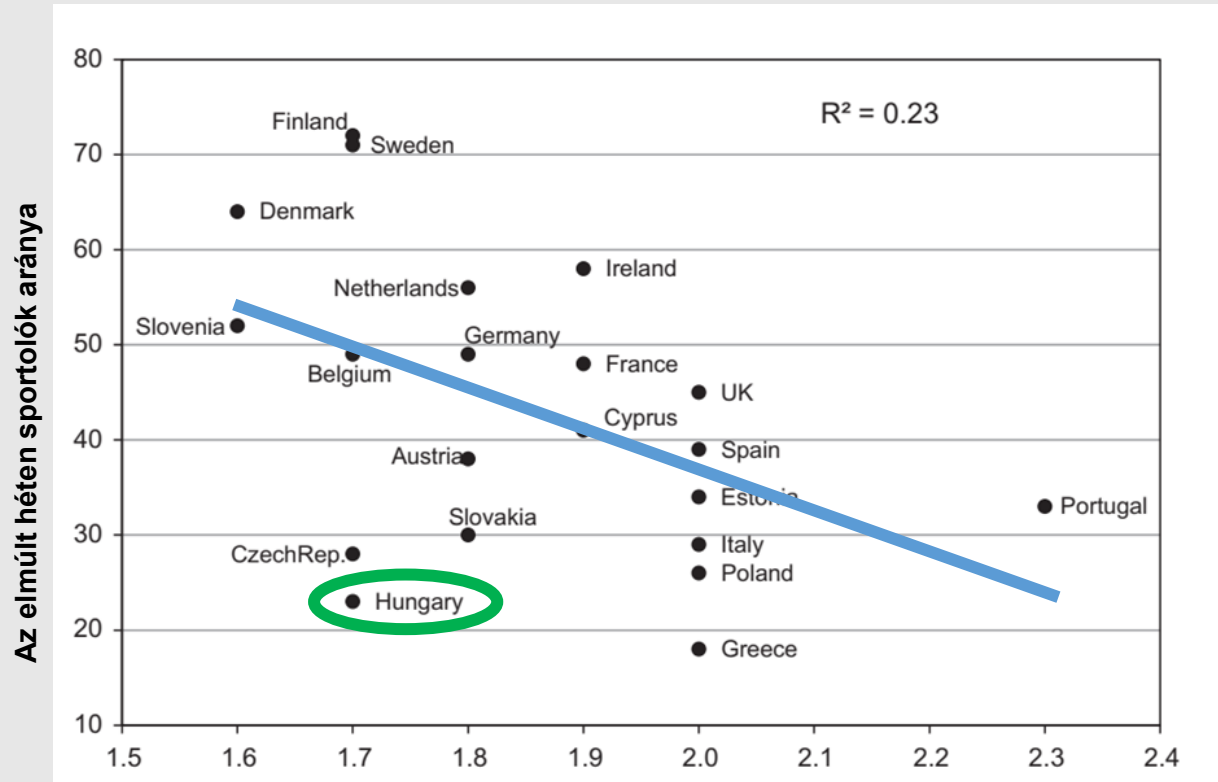
Kiemelkedő jövedelemegyenlőtlenség
Alacsony várható élettartam, általános és sportkiadások

1. klaszter (Cluster 1) 2. klaszter (Cluster 2) 3. klaszter (Cluster 3) 4. klaszter (Cluster 4)

Forrás: Kiss, Farkas (2020)

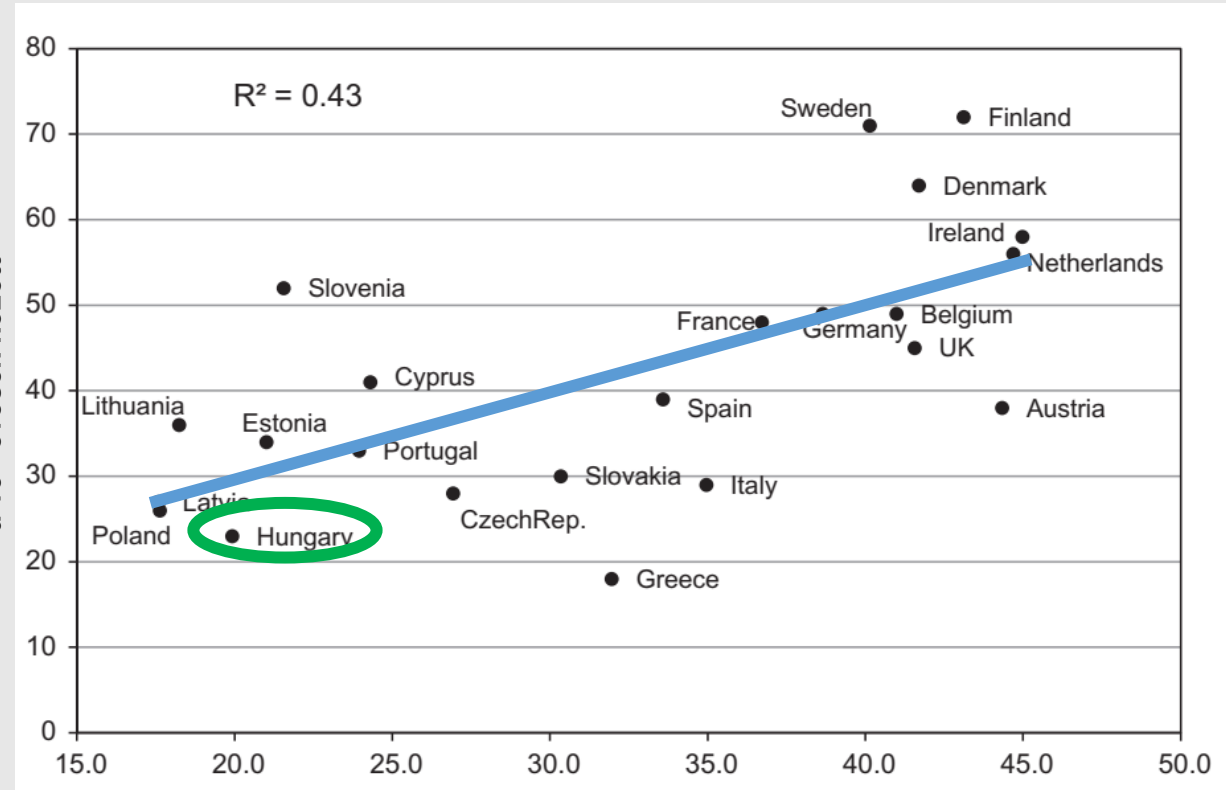
Az európai országok sportfogyasztás, várható élettartam és gazdasági fejlettség szerinti klaszterei

Aktív sportfogyasztás egyenlőtlenségei

Jövedelem-egyenlőtlenség (P90/P50): a felső 10% és a medián jövedelem aránya

Hetente legalább egyszer sportolók aránya a 15+ évesek között

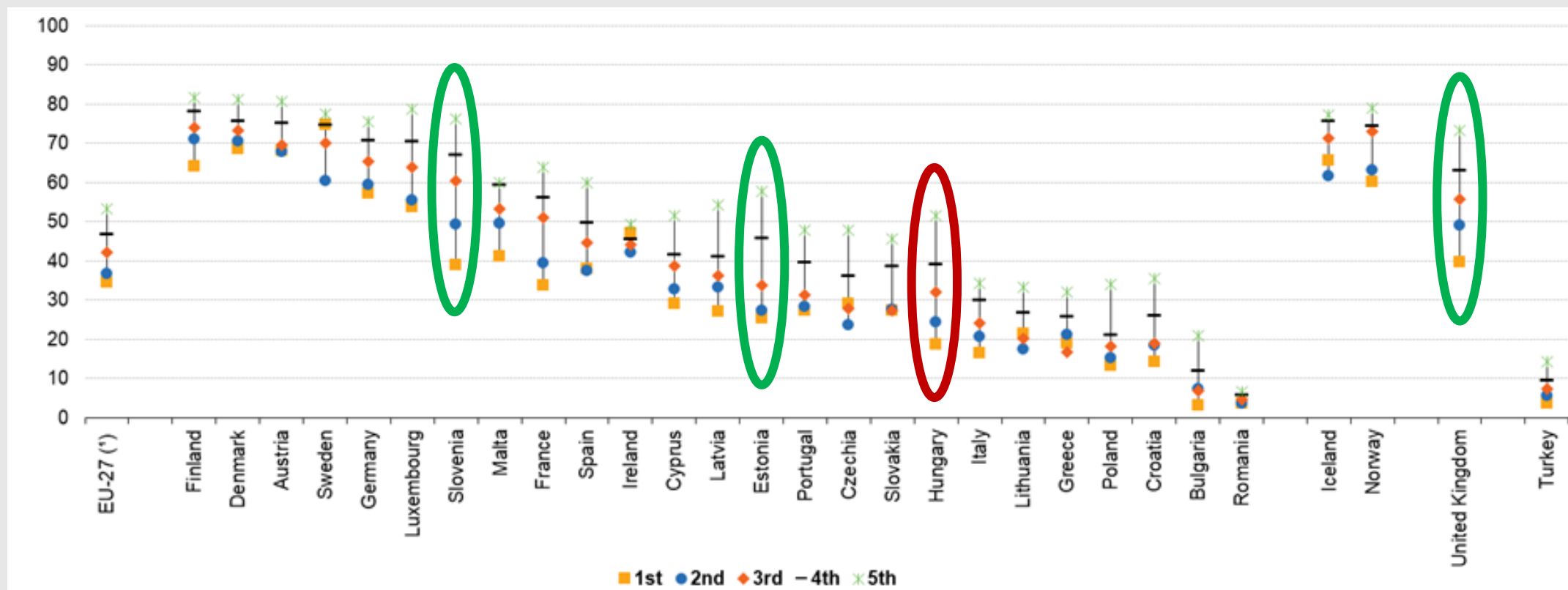

GDP/fő (1000 USD)

Forrás: Veal (2015)

Aktív sportfogasztás jövedelmi ötödök alapján (2015)

Forrás: Eurostat (2020)

Európa lakosságának sportaktivitása

EUROBAROMETER

- Eurobarometer 2017 – 28 EU tagország
- N = 28,031 fő (15 évesek és idősebbek)
- Reprezentativitás: nem, életkor, településtípus
- Bináris logisztikus regresszió
 - Függő változó: legalább **heti 3 alkalommal** sportol (1 – igen, 0 – nem)
 - Független változók: demográfiai, szociokulturális, szocioökonómiai, életminőségi, infrastrukturális

Legalább heti három alkalommal sportolók jellemzői Európában

Változó	p-érték	Változó kategóriái	Exp(B)
Nem (nők)	< 0,001	férfiak	1,274
Életkor (75 évesek vagy idősebbek)	< 0,001	15 - 24 évesek	1,596
		25 - 34 évesek	1,258
		35 - 44 évesek	1,049
		45 - 54 évesek	1,073
		55 - 64 évesek	1,099
		65 - 74 évesek	1,130
Elégedett vagyok az egészségemmel (Egyáltalán nem ért egyet)	< 0,001	Teljes mértékben egyet ért	2,038
		Egyet ért	1,540
		Semleges	1,113
		Nem ért egyet	1,160
Élettel való elégedettség (Nem elégedett)	< 0,001	Nagyon elégedett	2,723
		Meglehetősen elégedett	2,092
		Nem nagyon elégedett	1,270
Sok sportolási lehetőség van a településen (Nem ért egyet)	< 0,001	Egyet ért	1,538
Iskolázottság (Nincs befejezett iskolája)	< 0,001	Általános iskola	0,906
		Középiskola	0,894
		Alapdiploma	1,121
		Mesterdiploma vagy doktori	1,255
Családi állapot (Egyedülálló, partner nélkül)	< 0,001	Házas / Egyedülálló partnerrel	0,784
		Elvált / Külön élő	1,060
		Özvegy	0,792
		Más	0,840

Változó	p-érték	Változó kategóriái	Exp(B)
Háztartás jövedelmi helyzete (Legalsó ötöd)	0,047	Második ötöd	1,059
		Harmadik ötöd	1,052
		Negyedik ötöd	1,083
		Legfelső ötöd	1,233
Szociális státusz (Alsó társadalmi réteg)	< 0,001	Középréteg	1,357
		Felső társadalmi réteg	1,681
Foglalkozás (Önfoglalkoztató)	< 0,001	Vezető	0,956
		Egyéb szellemi foglalkozású	0,793
		Fizikai munkás	0,854
		Háztartásbeli	0,894
		Munkanélküli	1,246
		Nyugdíjas	1,311
		Tanuló	1,516
Lakókörnyezet (Nagyon szegény)	< 0,001	Meglehetősen szegény	0,827
		Átlagos	1,021
		Meglehetősen gazdag	1,214
		Nagyon gazdag	1,371

Nagelkerke $R^2 = 0,106$
 $\chi^2 = 1485,441$ ($p < 0,001$)

Európa lakosságának sportaktivitása

EUROBAROMETER

- Eurobarometer 2017 – 28 EU tagország
- N = 1,038 fő (15 évesek és idősebbek)
- Reprezentativitás: nem, életkor, településtípus
- Bináris logisztikus regresszió
 - Függő változó: legalább **heti 1 alkalommal** sportol (1 – igen, 0 – nem)
 - Független változók: demográfiai, szociokulturális, szocioökonómiai, életminőségi, infrastrukturális

Legalább heti egy alkalommal sportolók jellemzői Magyarországon

Változó	p-érték	Változó kategóriái	Exp(B)
Nem (nők)	0,790	férfiak	
Életkor (65 évesek vagy idősebbek)	< 0,001	15 - 24 évesek	5,760
		25 - 49 évesek	1,988
		50 - 64 évesek	1,082
Elégedett vagyok az egészségemmel (Egyáltalán nem ért egyet)	0,676	Teljes mértékben egyet ért	
		Egyet ért	
		Semleges	
		Nem ért egyet	
Élettel való elégedettség (Nem elégedett)	0,217	Nagyon elégedett	
		Meglehetősen elégedett	
		Nem nagyon elégedett	
Sok sportolási lehetőség van a településen (Nem ért egyet)	0,027	Egyet ért	1,514
Iskolázottság (Nincs befejezett iskolája / általános iskola)	0,003	Középiskola	1,218
		Alapdiploma	1,822
		Mesterdiploma vagy doktori	3,637
Családi állapot (Egyedülálló, partner nélkül)	0,006	Házas / Egyedülálló partnerrel	0,468
		Elvált / Külön élő	0,561
		Özvegy	1,157

Változó	p-érték	Változó kategóriái	Exp(B)
Háztartás jövedelmi helyzete (Legfelső ötöd)	< 0,001	Legalsó ötöd	0,535
		Második ötöd	0,310
		Harmadik ötöd	0,477
		Negyedik ötöd	0,902
Szociális státusz (Alsó társadalmi réteg)	< 0,001	Középréteg	2,256
		Felső társadalmi réteg	4,464
Foglalkozás (Önfoglalkoztató)	0,150	Vezető	
		Egyéb szellemi foglalkozású	
		Fizikai munkás	
		Háztartásbeli	
		Munkanélküli	
		Nyugdíjas	
		Tanuló	
Lakókörnyezet (Nagyon szegény)	0,069	Meglehetősen szegény	
		Átlagos	
		Meglehetősen gazdag	
		Nagyon gazdag	

Nagelkerke $R^2 = 0,206$

$\chi^2 = 118,3$ ($p < 0,001$)

Év	Mintanagyság
2005	9.058
2006	8.973
2007	8.548
2008	7.650
2009	7.925
2010	9.935
2011	10.041
2012	9.054
2013	8.106
2014	6.869
2015	7.180
2016	7.485
2017	6.959

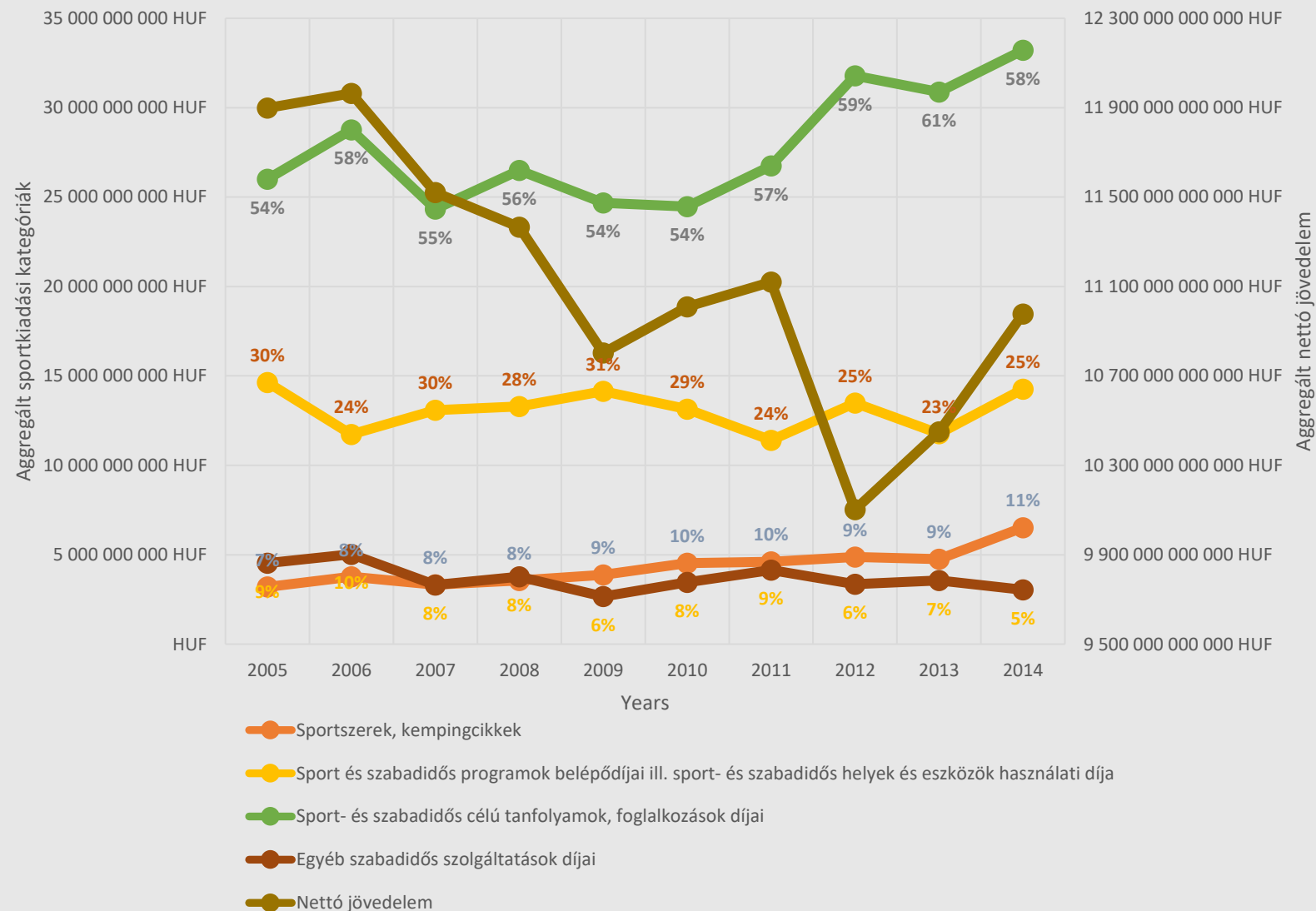
Háztartási Költségvetési Felvételek

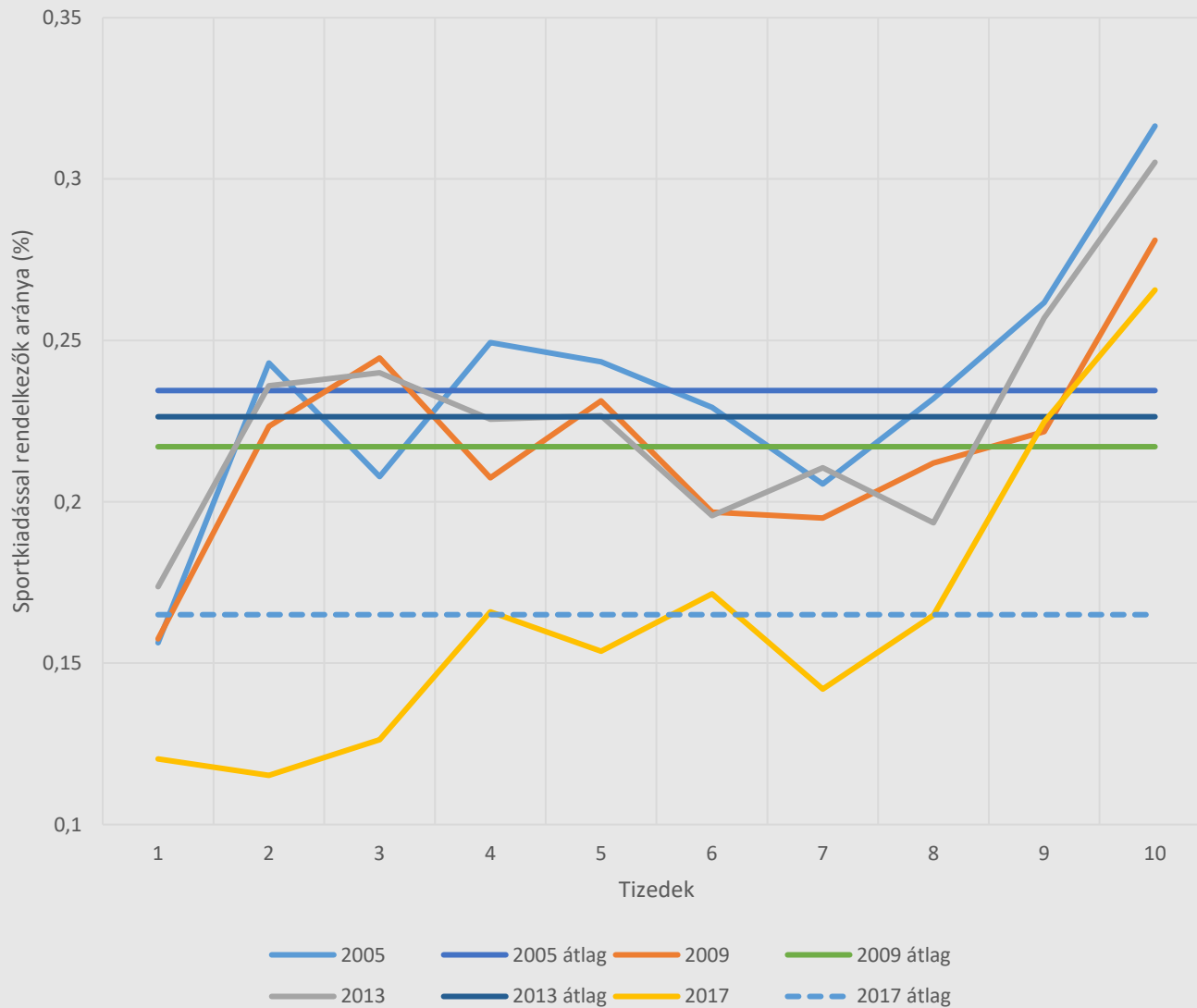

2005-2017

- Nettó jövedelem
- Sportszerek, kempingcikkek
- Sport és szabadidős programok belépődíjai ill. sport- és szabadidős helyek és eszközök használati díja
- Sport- és szabadidős célú tanfolyamok, foglalkozások díjai
- Egyéb szabadidős szolgáltatások díjai

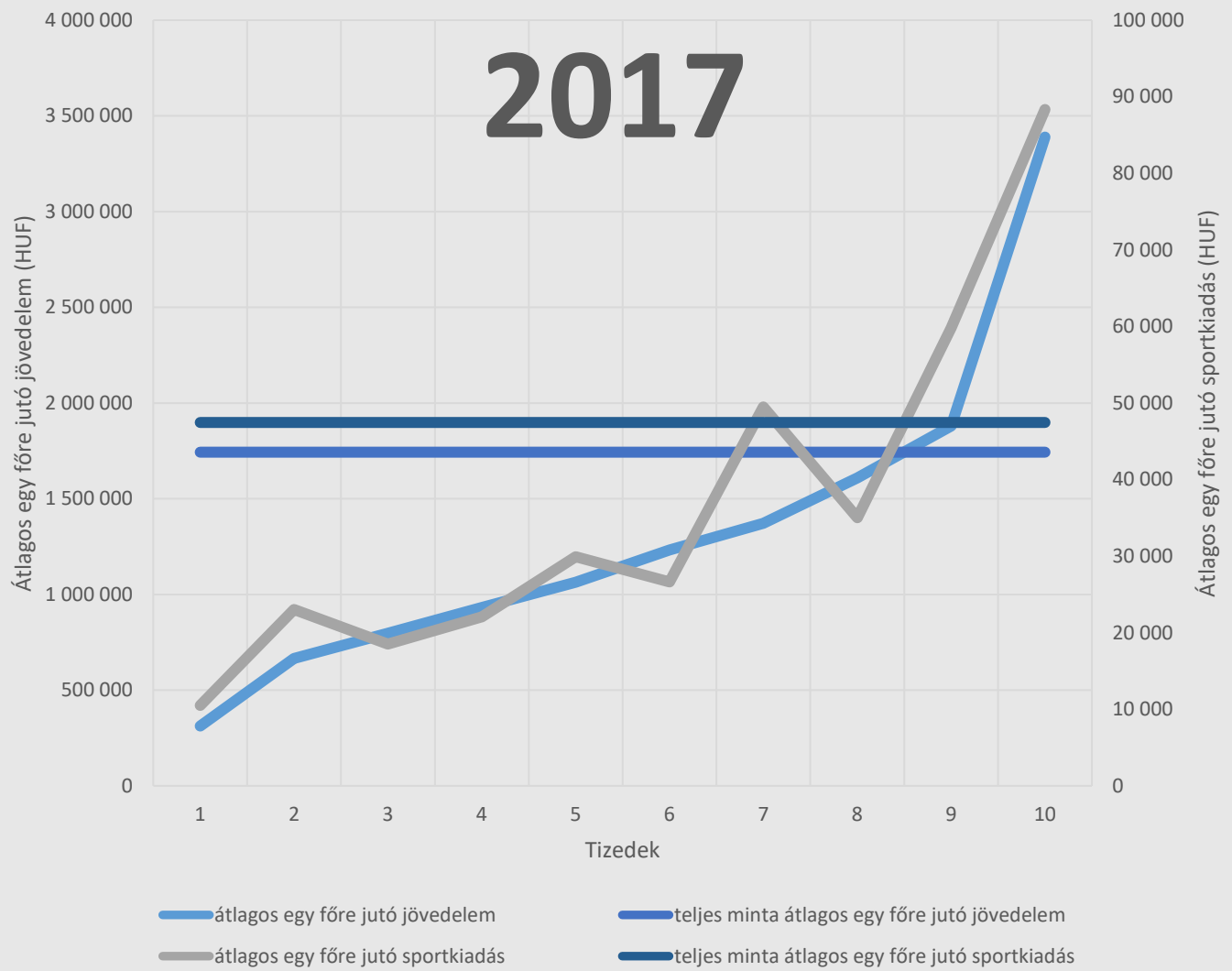
Aggregált kiadási és jövedelmi adatok 2005-2014

Sportkiadással rendelkező lakosok aránya jövedelmi tizedenként (%)

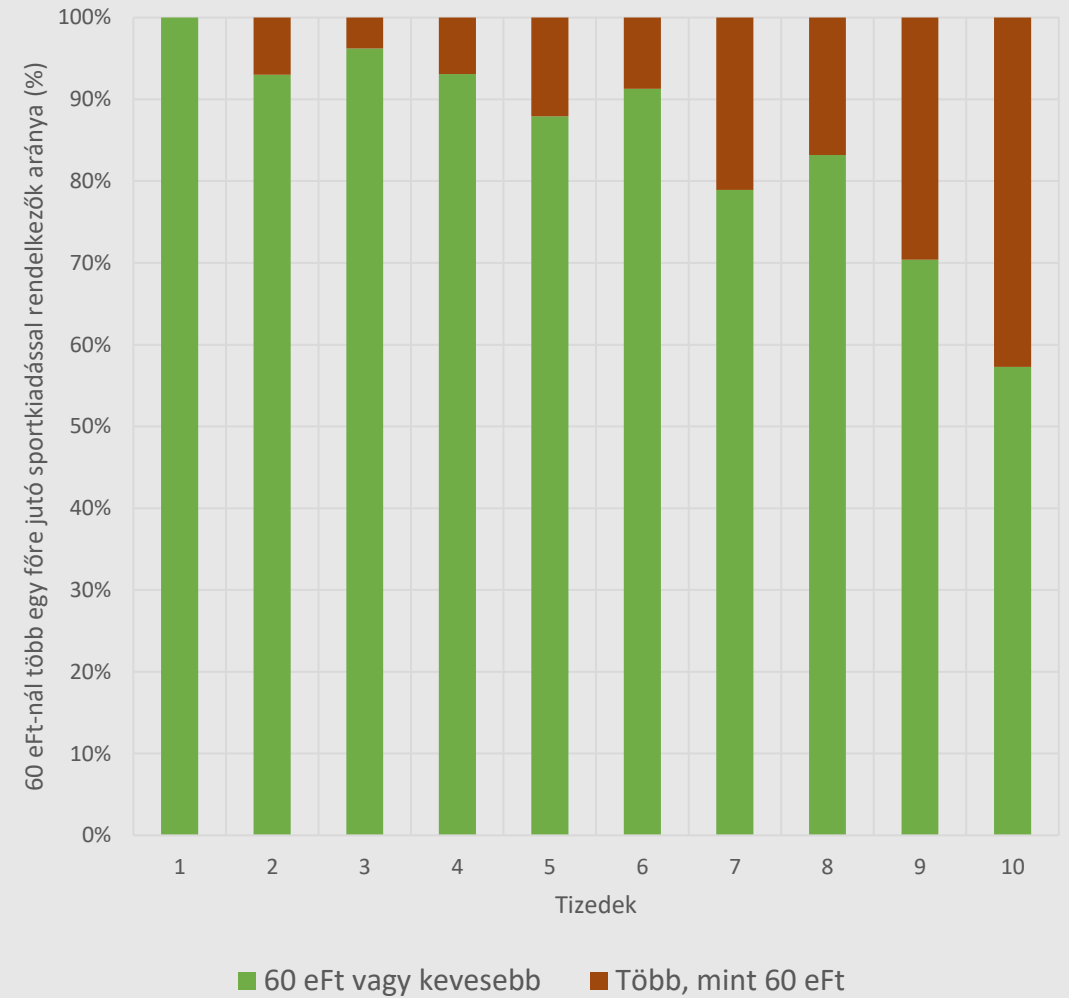
2017

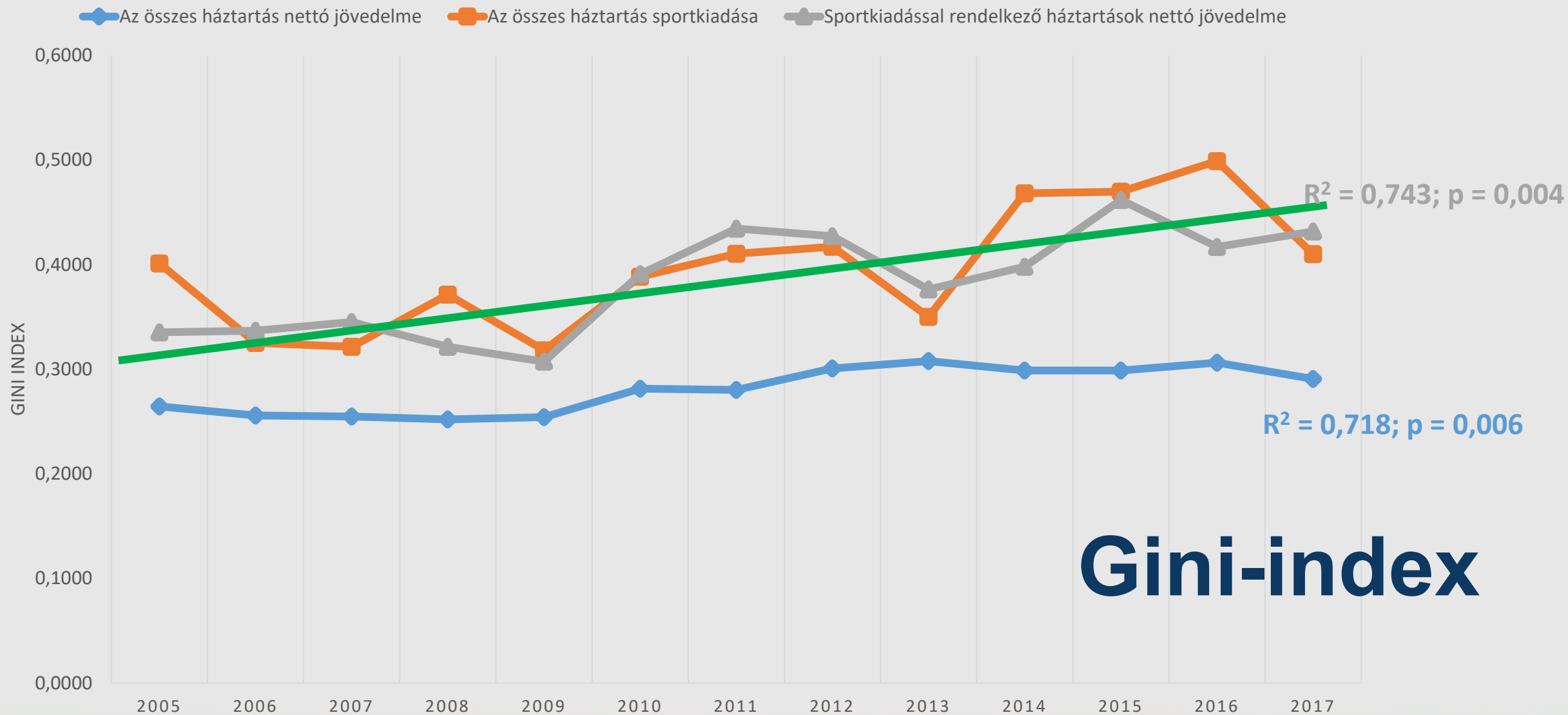

Átlagos jövedelmek és sportkiadások jövedelmi tizedenként (/fő)

2017

Gini-index

Konklúzió

01

A szakirodalomban leggyakrabban előforduló, sportolási különbségeket meghatározó tényezők azonosíthatóak az EU és Magyarország szintjén is

02

Az aktív sportfogyasztáshoz köthető kiadások aggregáltan nőttek

03

A passzív sportfogyasztáshoz köthető kiadások aggregáltan stagnáltak

04

A felső tizedek nagyobb arányban rendelkeznek sportkiadással

05

Fokozódó egyenlőtlenségek 2005-2017 között

Köszönetnyilvánítás

Mindenek előtt köszönöm **CSALÁDOMNAK** a folyamatos támogatást és szeretetet amit Tőlük kapok!

Továbbá köszönetet mondok mentoraimnak és kollégáimnak, akik támogattak és segítettek, továbbá szerzőtársaim voltak tudományos pályám során:

- Prof. Dr. Ács Pongrác
- Csupák Livia
- Prof. Dr. Gidai Erzsébet
- Györfi János
- Dr. Katona Györgyné
- Dr. Keresztes Gábor
- Prof. Dr. Miran Kondric
- Dr. Laczkó Tamás
- Dr. Ligeti Zsombor
- Dr. Makai Alexandra
- Dr. Melczér Csaba
- Melczerné Rack Viktória
- Dr. Morvay-Sey Kata
- Péter Ágnes
- Dr. Pirger Tamás
- Dr. Pogátsa Zoltán
- Dr. Prémusz Viktória
- Dr. Stocker Miklós
- Prof. Dr. Székely Csaba
- Szentéi András
- Dr. Szóka Károly
- És még sokan mások...

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

**Köszönöm a
megtisztelő
figyelmet!**

